

## **Notitie**

Referentienummer  
335434

Datum  
16 juli 2014

Kenmerk  
SK

Betreft  
Factsheet beoogd beheer Vortumsche Bergen

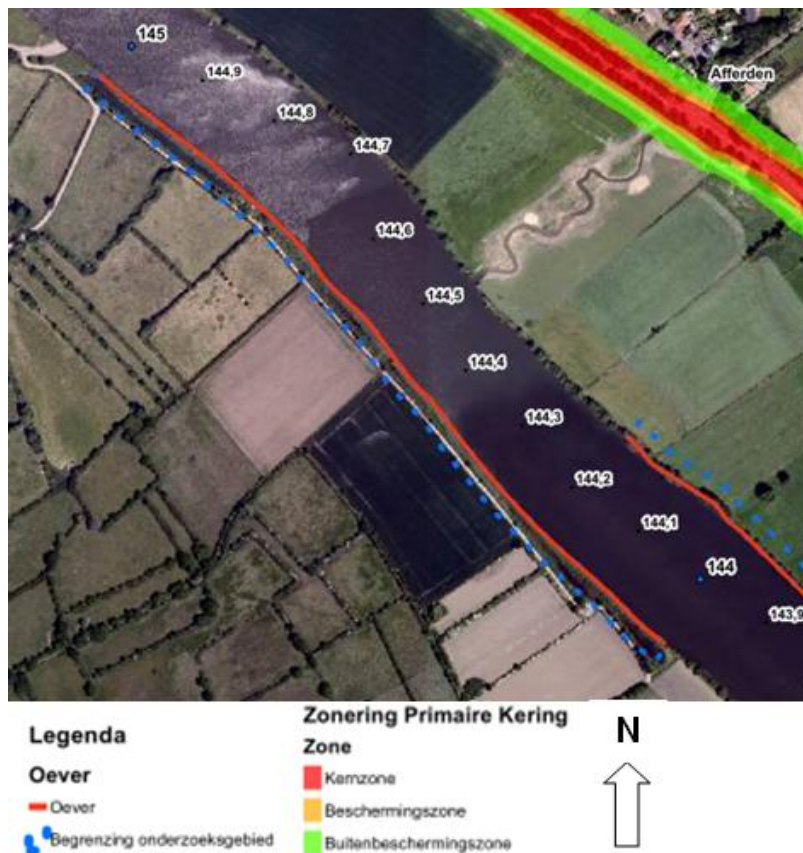
### **1 Inleiding**

Deze factsheet dient als bijlage bij het 'Beheervoorstel oevers en uiterwaarden KRW3' en geeft een aanzet tot het beheer en onderhoud van het oevertraject Vortumsche Bergen. De factsheet kan daarmee niet gezien worden als een volledig beheeroverzicht, maar is een aanvulling op hetgeen in het beheervoorstel is beschreven. Daarbij dient opgemerkt te worden dat het beheervoorstel tijdens de realisatiefase verder uitgewerkt zal worden in een beheer-, onderhouds- en monitoringsplan.

### **2 Ligging gebied (abiotische uitgangssituatie)**

Het oevertraject Vortumsche Bergen is gelegen in de Brabantse gemeente Boxmeer op de linkeroever (rkm 144 – 145). De werkzaamheden vinden plaats binnen rkm 144 – 145. In figuur 1 is de ligging van deze oever weergegeven.

De oever van de Vortumse Bergen was rond 1850 een weidegebied, gekenmerkt door een typisch Maasheggenlandschap. De huidige oever wordt nog steeds gekenmerkt door Maasheggen. De huidige oever is sterk begroeid met wilgen. Voor de oever ligt een vooroever, die in 1996 is aangelegd. Tussen oever en vooroever ligt de zogenaamde "Sloot van Piet". Door het gebrek aan dynamiek in deze sloot, hoopt zich slib en sediment op. De ligging van het traject is weergegeven in figuur 1.



*Figuur 1: Ligging projectgebied Vortumsche Bergen. De werkzaamheden vinden plaats binnen rkm 144 – 145. De gele, groene en rode zones geven de beschermingszone van de waterkering weer.*

### 3 Ontwerp op hoofdlijnen

De oeverbestorting wordt binnen het oevertraject tot 1 meter onder peil verwijderd. Hierdoor kan de Maasoever weer (nagenoeg) vrij eroderen. De bemeste Maasoever die hier aanwezig was, zal geleidelijk verdwijnen en plaats maken voor een natuurlijke / natuurvriendelijke oever. Het verwijderde materiaal wordt gebruikt om de sloot te dichten en de oever te profileren tot aan het maai-veld. De uitstroom van de duiker van de Rekgraaf wordt ingepast.

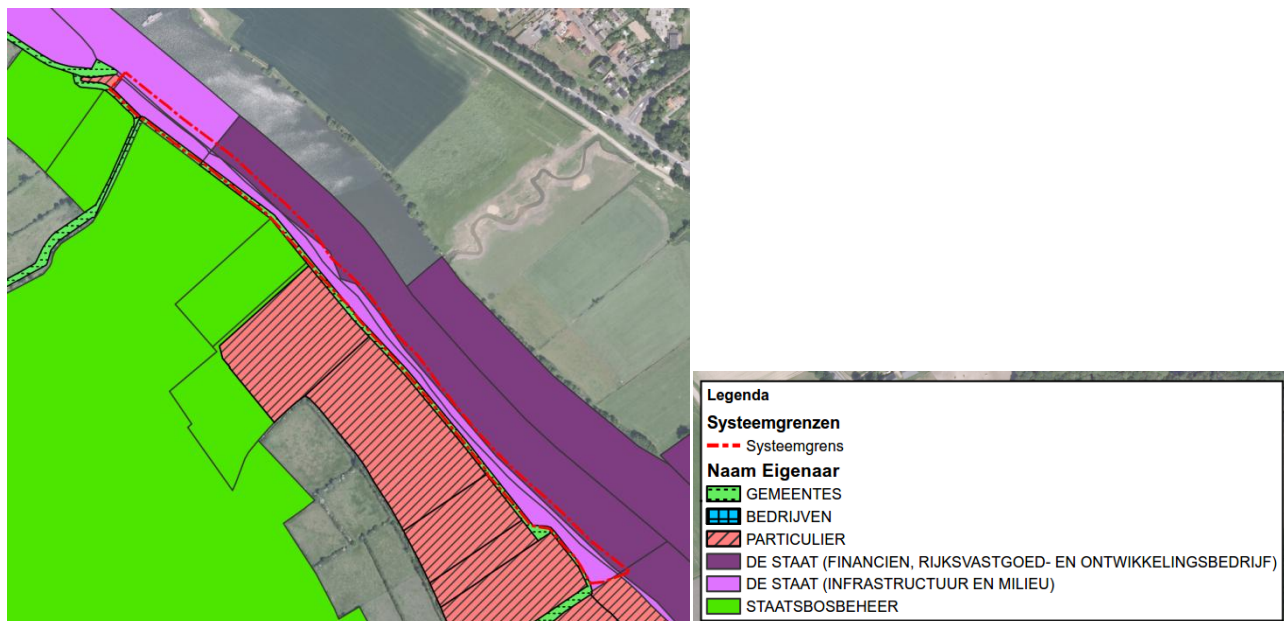
Door het toepassen van overgangszones (geleidelijk laten oplopen) in de stortsteen, worden harde overgangen die hinder kunnen opleveren voor de scheepvaart voorkomen. Door het ingra-ven van stortsteen dwars op de oever, 'falling aprons', wordt voorkomen dat erosie achter de te behouden stortsteen plaats vindt (achterloopsheid). Voor meer details, zie het projectplan Wa-terwet. Er worden in dit oevertraject twee falling aprons gerealiseerd aan de noord- en zuidzijde van het oevertraject.

In het kader van het programma Vegetatiebeheer Grote Rivieren wordt de aanwezige vegetatie verwijderd op de eerste vijf meter van de oever en op de vooroever tot een verhouding 95% na-tuurlijk grasland en 5% struweel.

### 4 Betrokken partijen en verantwoordelijkheden

#### 4.1 Betrokken partijen

De gehele oever is in eigendom van de Staat (zie figuur 2). Het plangebied (er is een grens van 75m aangehouden) raakt aan gronden van de gemeente (bij de weg), maar deze gronden zijn uitgesloten in het ontwerp. Het is nog niet duidelijk wie de beheerder zal worden. Voorlopig wordt daarom gesproken van de 'terreinbeherende organisatie' (TBO).



Figuur 2: Eigendomskaart van het oevertraject Vortumsche Bergen

## 5 Beheer en onderhoud

Tabel 1 geeft een overzicht van het voorgestelde te voeren beheer per object. De nummers corresponderen met de beheerkaart in paragraaf 7 van deze factsheet.

**Tabel 1: Te voeren beheer per beheerobject**

Nr.	Object	Te voeren beheer	Verantwoordelijke partij
n.v.t.	Overgangsbeheer (overal)	Nader af te stemmen tussen aannemer en de toekomstig beheerder	TBO / aannemer
1	Uiterwaard, zachte oever	Natuurdoeltype N12.02 Kruiden en fauna-rijk grasland: Begeleide jaarrondbegrazing, of soortgelijk beheer	TBO
		Veiligheidsklasse Gras en akker: Maaien en verkleinen dichte gesloten ruigtevegetatie (10%) voor winterseizoenen en opslag houtige gewassen (10%) verwijderen, of soortgelijk. Maximaal vergunde vegetatie bestaat uit 95% grasland, 5% struweel.	TBO
		Verwijderen drijfvuil/zwerfvuil resp. jaarlijks na hoogwaterseizoenen en indien nodig	TBO, RWS
		Verwijderen rivierhout (incl. beheer omgevallen (baken)bomen) na hoogwaterseizoenen en indien nodig. Als bakenbomen omvallen dienen ze verankerd te worden, voor zover rivierkundig toelaatbaar	TBO, RWS
		Na hoogwaterseizoenen indien nodig herprofilen steile taluds (als drinkplaats en om verdrinking vee tegen te gaan); plaatsen van afrasteringen en drinkbakken ook mogelijk, ter beoordeling van de beheerder	TBO
		Bij vrijkomen van puin door erosie en daardoor verstoring van het landschap, afvoeren van puin	RWS (PC Nat)
		Maatregelen bij overschrijding signaleringslijn en vrijkomende ingegraven oeververdediging	RWS (PC Nat)
2	Vaarweg	Wegbaggeren oeversediment uit vaarwegprofiel. Incidenteel en aansluiten bij gepland baggeren.	RWS district, via GOVA

3	Datatransportkabels t.b.v. vistelemetry (rkm 144,95)	Monitoring. Bij erosie is mogelijk verlenging van de kabels nodig.	RWS vaarwegbeheerder
4	Voorzieningen vee (rasters, klaphekken)	Klein onderhoud / verplaatsen voorzieningen vee nieuwe natuurterreinen  Groot onderhoud / Vervangen voorzieningen vee nieuwe natuurterreinen	TBO  RWS (PC Nat)
5	Duiker Rekgraaf (rkm 144,85)	Monitoring van dichtslibben duiker. Eventueel onderhoud.	Waterschap of RWS
6	Maasheggen	Monitoring in stand houden Maasheggen	TBO

## 6 Monitoring, inspectie en handhaving

De monitoring, inspectie en handhaving is beschreven in het beheervoorstel. Specifiek voor de oever Vortumsche Bergen gelden nog de volgende aanvullende maatregelen:

- De aanwezige Maasheggen moeten in stand gehouden worden. Dit is in het ontwerp reeds meegenomen. Dit dient gemonitord te worden.
- Het waterschap heeft Rijkswaterstaat verzocht actief te monitoren op het dichtslibben van de aanwezige duikers. Hierover wordt nog overleg gevoerd.
- Behoud van de datatransportkabels voor vistelemetry. Bij erosie is mogelijk verlenging nodig.

## 7 Beheerkaart

De vegetatiekaart voor het beheer is bij deze factsheet opgenomen. Op de vegetatiekaart zijn de beheerzones en –elementen die in tabel 1 zijn opgenomen, met cijfers weergegeven.





**Legenda**

- Beheerobjecten (ligging indicatief)
- ▭ Plangrens
- Vegetatieklassen**
  - ▭ 95% natuurlijk grasland en 5% struweel
- vegetatieklassen**
  - ▭ Akker
  - ▭ Diepe bedding
  - ▭ Maas
  - ▭ Productiegrasland
- Hectometring Maas



**Beheerkaart Vortumsche Bergen**  
**Natuurvriendelijke oevers Maas KRW3**

Opdrachtgever: Rijkswaterstaat PPO  
Projectnummer: 335334



Status: concept  
Datum: 06-08-2014  
Schaal: 1:5.000  
Formaat: A3  
Tekeningnummer: B 8  
Get: NR. - Gec: SK

Grontmij Nederland  
Locaties: Roermond  
  
Zernikestraat 17, 5612 HZ Eindhoven  
Postbus 1265, 5602 BG Eindhoven  
T +31 40 265 12 11  
F +31 40 244 37 97  
info@grontmij.nl  
www.grontmij.nl